

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Evényedre 1 frt 60 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetel csupán a kiadókiváltalál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetésekek díjai:
Öt hasábos postiszor 6 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyílttér garandó sor 30 kr. — Nagyobb és többesrérti hirdetések jutányosabb szabályoztatnak.

A lap szellemi részére s a nyílttérre vonatkozó minden költségek a munkamestérre hárulnak.
Kéziratok pénznek tekintendők, és kiadókhoz a kiadókhoz küldendők.

Losonca, 1881. július 4-án.

Melyik volt hát a muszka-párt?

Tiszteljük minden párt meggyőződését s meglepedéssel constatáljuk, hogy nem tapasztaltuk a lefolyt választási mozgalom alatt ama közönyt a legszébb polgári jog gyakorlata közben, mely hazánk több kerületében sajnosan észleltetett. Nem czélunk ez alkalommal a választási mozgalmak általános recriminációjába bocsátkozni; egy új, olaszomított jelenségre azonban köteleességünknek tartjuk felhívni a hazafias közönség figyelmét, mely mindnyájunk szent ügye, kik magyaroknak, magyar hazafiaknak valljuk magunkat, bármely politikai párthoz tartozunk is máskülönbön! Kerületünk magyar ajku választói aligha bírnak tudomással arról, hogy a lefolyt választási mozgalom alatt, vidékünk tótajku lakossága között panaszvizitikus úzelmek folytak, s hogy hazafias tót ajku lakosságunkat, panaszlav eszmék alattomos terjesztésével igyekeztek megmetyelezni... kik? Épen ezen közleményünk egyik czélja leendő ezt kipuhatolni.

De beazéljenek a tények. — Hú fordítását közöljük itt a június hó 16-án „Pavel Prónay” aláírással csupán tót nyelven megjelent a vidékünkön csakis a tótajku választók közt terjesztett (általunk egy eredeti példányban kérekerített) nyomtatványznak. Ime: „Függelék programhoz. A losoncai választó kerület néhány t. választójának kívánására, hogy miként: ez telmezem főprogramom eme nyilatkozatát: „a nemzetiségi kérdésben az a meggyőződésem, hogy hazánkban béke és egyetértés mellett, mindnyájan megférünk és békében élhetünk” — kijelentem: miszerint én a függetlenségi párt 1874-ki budapesti országos értekezletében

megállapított elveket*) valloim, — és ezeknek nyomán a tót nemzetit párt által követelt, s az ezen párt jelöltje**) által a kishonti választási kerületben f. évi május 12-én kiadott programmban foglalt négy pontot egész terjedelmében elfogadom. Nevezetesen: 1. Igérem, hogy oda fogok törekedni, miszerint az 1868. évi 44. t. cz. életbe léptetessék. Én a tót nyelvet mint saját népem anyanyelvét szivesen beszélem, s népemmel érintkezéseimben használom. 2. A 2-ik pontban (mindig a kishonti tót nemzetit program értendő) kifejezett kívánásnak főprogramom 3, 4 és 8-ik pontjában adtam kifejezést. 3. A harmadik kívánásot szintén elfogadom és azon leszek: hogy a regálék törvényes uton megemmisitessenek (tehát nem megváltassanak***) és a községeknek átadassanak. 4. A negyedik kívánásot elfogadom és igérem, miszerint az országgyűlés tartama alatt hivatalt el nem fogadok, kivéven ha az ellenzék többégre jutna a csakélyességemre szükség lenne (sic!). Ezeket kivül még igérem, hogy oda fogok törekedni, miszerint ama törvény, mihez képest a katonamentes ifjak évi adófizetésre kötelezvék, megemmisitessék. Ez az én meggyőződésem és megválasztásom esetére, ennek életbe léptetésén fogok munkálkodni. Kelt Apátován 1881. június 16-án Prónay Pavel a. k.”

Igy a program tót függelék szóról-szórán hiven lefordítva. A magyar közvélemény ítélője alá bocsátjuk commentár nélkül a s közvélemény bizonyára követelni fogja az illetőktől a feleletet a következő kérdésekre:

*) Melyeket a jelen választás előtt lemtt egybehívtott budapesti országos függetlenségi párt értekezlet már határozottan visszautasított.

**) Daxner István, a régi híres panaszlv veszt. ...

***) Megjegyzendő, hogy tudtukkal Prónay Pavel utazóját már régebben eladta.

Kik azon „néhány t. választó” kiknek kívánására egy Magyarország sarja s „tót nemzetit párt” programját aláírta? Volt-e arról a függetlenségi párt losoncai t. vezéreinek tudomásuk? s ha igen, miért nem akadályozták meg ama „függelék” kinyomtatását, ok, kiket magyar hazafiaknak ismertünk és ismerünk eddig? miért egyeztek be annak a tót ajku lakosság közt kihozogatásba? s ha már abba bele nyugodtak volna, miért nem közölték azt a magyarsággal is magyar fordításban? talán attól való (jogos) félelmükben, hogy a magyarság nem tartja észlelőnek függetlenségi meggyőződésével — a hazaelenes törekvések ápolását?

Tudja meg tehát a magyarság ma: hogy eddig mocsoktalan és tisztaság alja alá — mily hazaelenes eszmék bevezetésére kíséreltetett meg! s a felvetett kérdésekre adott vagy megtagadott felvilágoítások után, mentse fel vagy sujtassa — amint megérdemlik — az illetőket a közvélemény hatalmával!

V.....

Közgazgatási bizottsági üléz.

(Jel. 2-án.)

(Tárvollévek: Bozó Pál, Gr. Forgách Antal, Gr. Csabrian László, Huszár István.)

Helyettes elnök: Madách Károly alispán szívesen tárvollézés a megjelent tagokat, az ülést megnyitottak nyílvánította.

Felolvastatt az alispáni jelentés, mely a lefolyt képviselő választásokat tárgyalta; s szerint a megye mind a 6 járásában a választási a legnagyobb rendben ejtetett meg, kivéve a losoncai kerületet, hol a választási szavazattal történt, a választás után a csakélyek által improvizált savargalok lecsillapítására a katonai karhatalmat kellett igénybe venni. A közbiztonságról szóló szolgabírói jelentések időrovidsége miatt be nem érkeztek. A jelentés tudomással vétetett.

A „NÓGRÁDI LAPOK” TÁRCZAJA.

Matyó bátya.

Történeli beemlék a népieléből.
Szerjanszky Iránidól.
(1. folytatás)

— Ugyan édes Pannikám, nem hiszem te az isteni gondviselésben? Miért engeded magadat át oly érzékeny szívű fájdalomnak?

Némi neheztelesséssel megindult hangon, gyöngén, mintegy foddőleg intéstem aztán hozzá a kérdéseket, melyekre megereztélve ugyan, de mindig fájdalmasabb s fájdalmasabb tekintettel közelebb intett ágyához, hova Marányinával helyeztél őt, s visszasiimogatva arcomat: „Most nem anyám után sírtam” szavakkal tudomra adá, hogy bánatának más az oka, mint a melyet én gyanítok.

— Mi bajod Pannim? szólj, ki bántott egyetlenem? hadd számoljak veled!

Ő azonban csillapítólóg intve felém, összesztett kezekkel kért, foglaljak helyet az ágya melletti széken, hova leülvén, a következőket ballám szájából.

— Atyám hozta hírül a bíró házatól, hogy elhatározottat a bölcs községit tanácsban, téged a községre kivetett „egy legény” veradó fejében a háboru dübének átazolgaltatni, katonának beadói...

Erre ismét a fájdalom elfojtotta hangját, s csak a pataként csörgedező könyveiből olvashatám ki a

bátramaradi mondandókat, hogy t. i. meneküljek; mert különben — érni, hogy örökre válunk egymástól; így azonban talán egy időre megfosztatunk egymás látásától; de aztán annál erősebben összezűz a holtomiglan holtidőglanosa frigy.

— Te tudod, kedves bátyám, hogy csak Panni iránti eszermem tartott vissza eddig is a katonai pályától s most azt is látod, hogy a dolog ily fordulata kezesgette őt azon biztos reménnyel, hogy az isten megöltalmazván minden bajtól, a győzelem után örökre egymásé leszünk. S ő csakugyan bele is nyugodott a gondviselés ezen végzetébe, kikötvén magának persze, hogy minél gyakrabban tudósítsam őt, hogy — és holétemről. Meglehet tehát, kedves bátyám, hogy holnap már nem látjuk egymást. Boldogság környezzen mindenkét! Emlékezései meg gyakran távollevő öcsédre, ki hazája boldogságáért saját legnagyobb boldogságát feláldozva, talán a hazai nének patkói, talán az ágyu golyóitól marcsangoltatik valahol. Anonban isten kezesben vagyonk mindenütt. Nem következé, hogy soha vissza ne térhetnék. Bátorra megyek sorsom elé, s hiszem istenemet, hogy épen terek vissza karjaitokba.

— Bátor sin vagy öcsém! Reményem, hogy isten megballagja imánkat s megszabadít minden veszedelemről. Fáj a szívem, hogy elváltunk, de amit látom a dolgon már nem segíthetünk. Ha katonának kell lenned: jó ember és jó katona légy! meg is segít az isten.

— Még egyet, édes bátyám! Tudod Pannimmal? való forró a tiesta szerelmi viszonyomat. Igért meg azt nekem, hogy ha netalán a végzet könyvében az volna felőlem megírva, hogy életem a harcmezőn végzem be: mondj le nélkülöségem szándokáról, s ha én nem lehettem vele boldog, légy te azé s tedd boldoggá őt is, ki a boldogság élvezésére a legérdemesebb! Ugy hiszem megértettél?

— Sajtem szándékodat, kedves öcsém, azonban feltételeimről el nem térek, nem térhetek el. Némi megnyugtatóra azonban addig is, míg visszatérek, igérem nekod, hogy mátkád öre, vigasztalója s isten után oltalmazója leendő.

Ezzel kezét szorított a két férfi s testvéri ölelések közt szívesen elbúcsúztak.

Mindjárt csúlnaknál, a hegytetőre lelétek, s engedd meg, kedves öcsém, hogy egy kis ismereműd tartak s egy más epysodot mondjak el.

Rövid leszek.

1849. július végnapjai egyikén atyámmal Győrkeből hazatérőben voltunk. Amint a völgyből az országra kanyarodánk, Puskin orosz tábornok csordája öszönlött azon le Kópataknak Báth felé, s egy réms az erdő szélén pihenőt tartva, lovaitak a borsokhoz kötve, a gyepen beveretnek, míg az örmösek szavest a vetéseken baranzoltak.

Mi a gyűlöletes csordán keresztül hatolni nem merészkedvén, kisé megbókkestünk. Kivált rajtam a félsz nagy erőt vett, vállamon lévő akkor is Beszky Lajos csapatjában kiszolgált honvéd (ámhár csak querilla voltam) közpányem.

(Jelvt. htv.)

Értesítés. A debreczeni ipar-műkiallítására oly tömegesen érkeznek a bejelentések az ország különböző részeiből, hogy a kiállítási végrehajtó bizottság elnöksége...

(S. F.) A kiscsalomai evang. egyházban júli. 3-án ülést tartott a Szt. Erő Áldott Úr lemondása folytán...

Adakozás. Pajoz István úr a helybéli izr. iskola szegényesorú szorgalmas tanuló jutalmazására 3 ezret forintra, Sebőlingér Mór úr egy ezret érmet és 3 ezret huraszt adományoztak.

Eredeti orvoslás. Történt N. Kürtsőn, hogy Farkas Alajos ottani főbírókosk egyik berosuója súlyos viái betegséggel esett, nemokára ugyancsak...

eljárás szabályosra folytatására utasított. A kérdéses váltó múlt hó 30-án, vagyis a lejáratától számított 68 nap és a beperesítésétől számított öt hét eltelte után, egy újabb váltókélcson felvételé utján, reáidestett.

Ami Karlik János által ismételve minden alap nélküli állásom elkövetett ártatlan és durva igazságtalok és sérelmek ellenében, ha nem is a megfelelő, de minőségileg a lehető legnagyobb...

NYILTTÉR.

NYILTTÉRŐL A „NÓGRÁDI LAPOK” ÜSTELLŐI ÖSSZEHOZ.

E lapok 7. évi 24-ik és 27-ik számaiban nyilttérőben, Karlik János aláírásával, egy olcsónak ítélt és csapattal darvaságtól...

Ami Karlik János paraszti grombaságait és nevelési piaskolodásait illeti, azok viszonzását tiltja műveltségem és társadalmi állásom. Itélje meg az elfogulatlan közönség, hogy Karlik János...

(Vége köv.)

Dr. Bercsöl Henrik.

Először szerkesztő Horváth Pannó.

Hirdetmény.

A b. gyarmati takarékpénztár által Mauks Mátyás, névelő bírói árverésen megvett mohorai birtok f. év és hó 17-én d. u. 3 órakor Mohorán tartandó árverésen haszonbérbe adatik.

B. Gyarmaton, 1881. július 9-én. A b.-gyarm. tskp. igazgatósága.

*) E részben közölték azt nem vállal felelősséget a Szerk.

HIRDETESEK.

Eladó birtok

Nógrádmegyei Bercsöl-Fogacsi és Becskő községek határaitban, két tagban, Váczhoz, B. Gyarmathoz, valamint Apcs-szántói vasúti állomáshoz egy állomány tárolására, a B. Gyarmat szarvái országúton.

A két tag, mely jó szántóföldekből, rét, erdő s legelőből áll, mintegy 600 magyar hold területű, igen egyforma nagyságú, melynek felértéke...

A birtok jelenleg haszonbérben van, a reglát kivéve, fizetetik tőle 2000 forint, az adója 320 frt. Ára 48,000 forint — Bővebben értesülhetni felölje Pongrácz Tivadar földbírókosk úrnál, lakik: B. Gyarmaton.

Birtok haszonbérbeadása.

B. Gyarmat szomszédságában fekvő Patvarcz község határaitban — drahi pusztán és Trász községbeli rész-birtokokkal — szántóföldben 963, rétből 364, legelőben 333, s így összesen 1660 holdat tevő földbirtok — a szükséges és jókarban levő gazdasági épületek és felszerelvényekkel, ragale-joggal, a folyó évi november hó 1-én napjától több évre, teljes bizonysággal leköthető mellett haszonbérbe adandó. A feltételek megtudhatók Patvarczon, alólírtánál. Özv. br. Pongráczné, Simonyi Sarolta.

HIRDETMÉNY.

A balassa-gyarmati takarékpénztár tulajdonát képező „Iszakovics“-féle ház emeleti lakosztályai tartozmányokkal f. év október hó 1-től szabad kősből bérbe adatik.

B. Gyarmaton, 1881. évi július 9-én. 8-1 A b.-gyarmati tskp. igazgatósága.

Hirdetés.

B. Gyarmaton, Söhas-utca 199-ik sz. alatti ház, jókarban, cserépföldél alatt, melyben 5-ik éve nyilvános kávéház jelenleg is létezik, — szabad kősből eladó minden órában. — Bővebb tudósítást szerezhetni Graisszély Anna hástulajdonosnőnél Füleken, vagy a házban Rebély Károlynőnél.

Advertisement for Nicholson W. Fülöp Budapesti gépgyáros, featuring decorative borders and text about machinery and services.